

Inschrijving in scholen weldra rechtvaardiger in heel Vlaanderen

Niet meer kamperen aan schoolpoort

Het Vlaams Parlement keurde op 9 november de decretale aanpassingen op het inschrijvingsrecht voor basis- en secundair onderwijs goed. Het inschrijvingsdecreet is één van de drie luiken van het Vlaams gelijke onderwijskansenbeleid (GOK). Dit nieuwe decreet heeft niet de intentie om de capaciteitsproblematiek op te lossen. Wel geeft het scholen een kader om de inschrijving van hun leerlingen rechtvaardiger te regelen.

Eén van de gevoeligste punten is het vastleggen van de verhouding tussen kinderen uit sterke en kinderen uit sociaal zwakkere milieus, de zogenaamde GOK-leerlingen. Kathleen Helsen, ACW-mandataris en Vlaams Parlements lid: "Tot nu toe schreven scholen iedereen chronologisch in. Enkel wanneer de schoolpopulatie 10% boven de gemiddelde verhouding tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen lag, konden de scholen voorrang geven aan de respectievelijke groep om een betere sociale mix te creëren. Weinig scholen maakten echter gebruik van deze regel. Door de nieuwe regelgeving kunnen scholen in gebieden met een kansarmoedeproblematiek zich niet meer aan hun verantwoordelijkheid onttrekken."

Aanmeldingsprocedure

Om te kunnen inschatten welke leerlingstroom zich aandient, kunnen scholen voortaan kiezen of ze al dan niet gebruikmaken van een aanmeldingsprocedure. Kathleen: "Hierbij kunnen ouders aanduiden welke scholen hun voorkeur genieten. Uit experimenten is gebleken dat een aanmeldingsprocedure de inschrijvingen objectiviseert en zo een evenredige verdeling van GOK en niet-GOK-leerlingen tot gevolg heeft. Ook neemt de aanmelding de druk weg die bijvoorbeeld kan ontstaan bij inschrijvingen op opendeurdagen. In steden of gemeenten, zoals Antwerpen, Gent en Brussel, die kampen met een manifest capaciteitsprobleem, is de aanmeldingsprocedure verplicht.

Als een school in een gemeente waar in een lokaal overlegplatform (LOP) aanwezig is, ervoor kiest te werken met een aanmeldingsprocedure, dan moet elk voorstel tot aanmeldingsprocedure gedragen zijn door dat LOP. We zijn ervan overtuigd dat omwille van heel specifieke lokale situaties en de ervaringen en expertise in het veld, lokale autonomie hierin erg belangrijk is."

Inschrijving

Na aanmelding volgt de effectieve inschrijving. Kathleen: "Eerst bepaalt elke school haar capaciteit. Is er voldoende plaats in de school, dan

kunnen alle kinderen probleemloos ingeschreven worden. Een school waar een capaciteitsprobleem dreigt of die geconfronteerd wordt met kansarmoede, moet zicht krijgen op de verhouding GOK/niet-GOK-leerlingen.

Ligt deze school in een LOP-gebied, dan bepaalt het LOP dit dubbele contingent in onderling overleg en met het oog op een goede sociale mix die een afspiegeling is van de leefomgeving. Dit betekent niet dat een school waar zich onvoldoende GOK-leerlingen aanbieden om het voorziene contingent te halen, geen andere leerlingen mogen aannemen. Het LOP kan ervoor kiezen dit contingent te bepalen op het niveau van het volledige LOP-gebied, deelgebied, wijk, school of vestigingsplaats.

Concreet betekent dit dat bij inschrijving

Kathleen Helsen, ACW-mandataris en Vlaams Parlements lid: Dit nieuwe decreet zal heel wat inschrijvingsproblemen in scholen opvangen. Uitgangspunt is het recht van elk kind op gelijke onderwijskansen."

ving broertjes en zusjes absolute voorrang krijgen. Daarna zijn het de kinderen van personeel die van hun voorrang gebruik willen maken. Tot slot worden de andere kinderen opgelijst. Als de lijst op een bepaald ogenblik de capaciteit van een van beide contingents overschrijft, bepaalt de school welke kinderen nog een plaats krijgen. Criteria kunnen zijn: de kinderen wonen in de buurt, de ouders kozen de school als eerste,

tweede of derde keuze, de ouders werken dichtbij de school, ..."

Reacties uit de onderwijswereld

Hoewel het decreet in zeer nauwe samenspraak met de ruime onderwijswereld tot stand kwam, ontstond er vlak voor de stemming tumult in de Antwerpse onderwijsomgeving. Antwerpen heeft al enige tijd met een eigen aanmeldingsprocedure. Kathleen: "De vrees bestond dat die ervaring nu overboord zou worden gooid. Maar niets is minder waar. Het decreet legt Antwerpen, Gent en Brussel weliswaar de verplichting van een aanmeldingsprocedure op, maar laat de concrete invulling aan hen over. Zo kan ten volle worden ingespeeld op de lokale noden.

Ik ben ervan overtuigd dat dit decreet heel wat inschrijvingsproblemen zal opvangen: We kunnen nu eindelijk een halt toeroepen aan het kamperen voor schoolpoorten in heel Vlaanderen. De decretale bepalingen worden wat betreft de aanmeldingsprocedure van kracht in 2012, voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014."

Ervaringen vanuit Antwerps centraal aanmeldingssysteem

In Antwerpen wordt sinds enkele jaren gewerkt met een centraal aanmeldingsregister. Netoverschrijdend is een systeem ontwikkeld om de inschrijvingen in de Antwerpse scholen te regelen. We vroegen Dis Van Berckelaar, bisschoppelijk gedelegeerde voor Onderwijs en spreekbuis voor de tientallen Antwerpse katholieke scholen, naar zijn visie op het nieuwe decreet.

Het decreet wil inschrijvingen van leerlingen rechtvaardiger regelen. Kan je je hierin vinden?

Dis Van Berckelaar: "De uitdaging vervat in het decreet is een gedeelde Brusselse en Antwerpse uitdaging. Wie kan er iets hebben tegen kwaliteitsvol boeiend onderwijs, tegen een leefbare samenhangende samenleving, tegen een eerlijke objectieve verdeling van de weinig beschikbare lesplaatsen, wie kan er iets hebben tegen dit alles? Zeker het vrij katholiek onderwijs niet. Niet voor niets is net de Blijde Boodschap waarop ons onderwijs gestoeld is: God herkennen in je naaste en er zorg voor dragen.

Werkt dit decreet volgens jou voor een grootstad als Antwerpen?

Er zijn hier en daar wel wat dubbele gevoelens. Zo is het jammer dat er rond de stad een virtuele inschrijfmuur gebouwd wordt. Binnen de stedelijke omgeving is er een aanmeldingssysteem. Daarbuiten is er vooralsnog geen systeem nodig. Stadsvlucht zou een gevolg kunnen zijn. Daar kunnen we niets meer aan veranderen. We willen ook zoeken of er geen andere

eenvoudigere wegen te bewandelen zijn om tot dezelfde doelen te komen.

Zo voorziet het decreet nu in een callcenter voor de aanmeldingen in het secundair onderwijs vanaf 2012 voor het schooljaar 2013-2014. Zulk callcenter bemanen vraagt voor Antwerpen omgerekend 400 telefoonbeantwoorders. Wie gaat dat betalen en is dat de investering waard? Ook willen we bekomen dat ouders expliciet kunnen aangeven welke school ze wensen voor hun kinderen en dat dit niet alleen van de afstand afhangt. Het nu invoegen zijnde Antwerpse aanmeldingsregistratie systeem geeft deze mogelijkheid.

Onze opmerkingen zijn opgebouwd door de jaren ervaring met het Antwerps centraal aanmeldingsregister. Net omdat een rechtvaardige regelgeving ons zo nauw aan het hart ligt, willen we dat voor elke leerling het systeem werkt.

Deze bemerkingen vragen wellicht nog heel wat overleg met de Vlaamse overheid?

Het zal inderdaad veel zorg vragen om dit technische decreet Antwerps te vertalen tegen 2013-2014. Gelukkig hebben de minister en in het bijzonder Vlaams parlements lid Kathleen Helsen uitdrukkelijk aangegeven dat ze ons die kans willen geven. Het stemt ons heel hoopvol. Die kans grijpen we ten volle, samen met alle partners die het lokaal overlegplatform in Antwerpen bevolken. Zo helpen we elkaar om te komen tot een tweede democratisering van een emanciperend kwaliteitsvol onderwijs. Ondertussen werken we met een groot rechtvaardigheidsstreven aan het aanmeldingssysteem van volgend schooljaar én de uitbreiding van onze capaciteit.

